

DUBBELNUMMER

U hebt lang niets van BM gehoord, te lang moeten we zeggen. Door ons congres was de voorbereiding van het volgende nummer achterop geraakt. En - wat je dan altijd zult zien - als er eenmaal vertraging is, spant alles samen om het vanzelfsprekend nog al krappe inhaalschema tot een aanfluiting te maken. Dit maal waren dat de illustraties voor de nieuwe rubriek noordzee-weekdieren (zie hierover elders in dit nummer). Opzet en uitvoering daarvan moesten worden uitgeprobeerd om een formule te vinden, die voor de gehele serie kan worden aangehouden. En nu maar hopen, dat het resultaat hiervan de vertraging weer wat goed maakt. In ieder geval wilden we voorkomen, dat de vertraging verder doorwerkt: vandaar dit dubbelnummer. Maar dit alles neemt niet weg, dat het ons spijt dat het zo gelopen is. Hiervoor onze oprechte verontschuldiging.

Red.

EEN HEEL VOORSPOEDIG 1986

Het bestuur en de redactie wensen u en de uwen in uw werk, in uw particuliere leven en natuurlijk in het bijzonder in uw hobby een heel voorspoedig 1986 toe. Zij spreken de wens uit, dat niet alleen BM en de Vita Marina daarbij een belangrijke rol mogen vervullen, maar ook dat steeds meer onder u dit actief steunen door anderen van uw ervaringen en beleve-

nissen deelgenoot te maken. De tegenwoordige opzet van de Vita biedt daarvoor alle gelegenheid.

BIJDRAGE 1986

Zonder benzine kan een auto niet rijden. Maar het is toch vervelend en kostbaar om telkens weer te moeten tanken. Zonder uw financiële steun kan BM niet leven. Maar toch vinden we het vervelend om u ieder jaar weer te moeten lastig vallen met de bijdrage. Dat geldt ook voor het gereken en gepuzzel vooraf. Kan het nog op dezelfde voet of kan dat niet? Eigenlijk kan het niet, maar is een verhoging van de jaarbijdrage dan verantwoord. Eigenlijk ook niet, althans niet voor iedereen. Want ook u moet rekenen. De conclusie was dit maal: laten we het risico maar nemen en alles bij het oude laten. Inderdaad, de jaarbijdrage wordt voor 1986 gehandhaafd op minimaal f 32,50. Maar evenals vorig jaar doen we wel weer een beroep op degenen, die bereid en in staat zijn een hogere bijdrage te betalen, dit ook nu te doen. Deze oproep was in 1985 niet tevergeefs, waarvoor nogmaals onze hartelijke dank, en daarop is onze gedachte: laten we het risico maar nemen, ook wel een beetje gebaseerd!

Wilt u voor het betalen van de bijdrage gebruik maken van bijgesloten acceptgirokaart. En wilt u dan niet vergeten bedrag en gironummer in te vullen. En als we dan toch aan het vragen zijn: wilt u het zo spoedig

mogelijk doen? Dat maakt het voor de penningmeester allemaal veel eenvoudiger. En voor de degenen onder u, die nog achter zijn met betalen, is dat een pracht gelegenheid om die achterstand door middel van een 'dubbelnummer' weg te werken. Gireert u liever op een andere wijze, het gironummer van de Stichting Biologia Maritima te Den Haag is 606100. Zet u er dan wel even bij waarvoor het is.

En tot slot nog enige speciale opmerkingen voor degenen, die in het buitenland wonen. Voor hen bedraagt de jaarbijdrage f 40,-; dit geldt niet voor België. Dit is helaas nodig, omdat de verzending van de Vita ons voor het buitenland met uitzondering van België ruim f 1,20 per nummer meer kost. En willen allen, die in het buitenland wonen - en hierop maakt België geen uitzondering - hun bijdrage overmaken via de postgiro of met een internationale postwissel. Niet dus via de bank, omdat ons dan extra kosten in rekening worden gebracht.

Hartelijk dank aan allen voor uw medewerking.

De penningmeester.

ER ZIT GROEI IN DE VITA

Zoals wij hiervoor al met vreugde hebben kunnen melden zal het abonnementsgeld van Vita Marina voor 1986 niet worden verhoogd. Wij putten ons optimisme uit een -zei het geringe- leden aanwas en vanwege het feit dat afgelopen jaar een niet gering aantal on-

der u zo sportief was om op onze vraag om vrijwillig uw bijdrage, als bruin het kan trekken, te verhogen, positief reageerden.

Om druktechnische redenen is de omvang van de losbladige documentatie enkele jaren geleden verminderd, namelijk van 128 pagina's per jaar naar 120 pag. Wat hoeveelheid tekst en dus inhoud betreft, waar het uiteindelijk om gaat, betekende dit echter geenszins een vermindering. In tegendeel, door een ander lettertype kunnen we nu 15 % tekst meer kwijt op een pagina dan voorheen. Bovendien deed een recentere wijziging, namelijk een pagina met twee kolommen er nog een schepje van ca. 10 % bovenop. Dit geldt dan niet voor de Varia pagina's die altijd al tweekoloms waren. Toch betekent dit alles bijelkaar genomen een vergroting van 12,5% van alleen al de losbladige documentatie. Voeg daarbij dat er tegenwoordig zo'n 60 pagina's mededelingenblad verschijnt dan mogen we toch best wel van 'VITA'-groei spreken.

WERVING

Indien u mensen in uw omgeving kent, die op enigerlei wijze in de zeebiologie zijn geïnteresseerd, maar de aansluiting bij BM nog niet hebben gevonden, hebt u dan al eens geprobeerd die belangstelling voor BM aan te wakkeren? En indien u dat om een of andere reden niet wilt of kunt, waarom zoudt u dan naam en adres van die persoon niet aan ons doorgeven? Dan kunnen wij zo iemand benaderen. Je kunt nooit weten en hoe groter de aanhang, hoe meer mogelijkheden!

ERRATA

Hoeveel aandacht ook aan de Vita wordt besteed, soms is het kennelijk niet te vermijden, dat er toch een steekje valt. Misschien was het u al opgevallen: op bladzijde Holtedieren 59 zijn helaas de foto's verwisseld. Hierdoor hebben de afbeeldingen de verkeerde bijschriften gekregen. We kunnen op dit moment slechts volstaan met u en de auteur Steven Weinberg onze verontschuldigen aan te bieden. Dat doen we dan bij deze.

Minder ernstig en misschien uit optimisme geboren is de aanduiding op het vorige mededelingenblad. Nummer 4 is het juli-augustus nummer en niet zoals er staat het aug-sept nummer. Deze gevallen steken zijn voor de redactie een waarschuwing om nog scherper toe te zien.

NOORZEE-WEEKDIEREN

Onder deze titel zal een artikelen-serie gaan verschijnen waarvan u het eerste deel in de nu verschenen documentatie reeds aantreft. Deze serie heeft om praktische redenen een eigen tabkaart meegekregen (no.26). Het is nu niet noodzakelijk om bijvoorbeeld voor het gastropodendeel de rubriek buikpotigen te blokkeren, zodat u het komende jaar ook nog een overzichtartikel van de Xenophoridae en aanvullingen op de Strombidae tegemoet kunt zien. Verder heeft het als voordeel dat als wij in onze opzet slagen, de verschillende klassen van de in de Noordzee voorkomende weekdieren achter elkaar komen te staan

en het als geheel een determinatiegids zal vormen. Noodzakelijkerwijs zijn de soortbeschrijvingen beperkt gehouden en de afbeeldingen misschien wat aan de kleine kant, maar op deze wijze zal het wel mogelijk zijn om in een twintigtal afleveringen zo'n kleine driehonderd soorten de revue te laten passeren. Van tijd tot tijd zal op een kleurenpagina een overzicht worden gegeven van voornamelijke de wat grotere -vanaf ca. 1 cm- daarvoor behandelde soorten.

U kunt de nieuwe tabkaart opbergen achter de tab Armpotigen of u kunt er een aparte band voor nemen, vooral voor de schelpenverzamelaars wel handig lijkt ons.

CONGRES-LOTERIJ

Niet ieder heeft het congres tot het einde kunnen meemaken. Degenen, die vroeger weg moesten of alleen zaterdag zijn geweest, hebben daardoor de trekking van de congressloterij niet bijgewoond. En ook onder hen waren enkele gelukkigen. Daarom vermelden wij hier de nummers van de loten, waarop prijzen zijn gevallen, die tijdens het congres niet konden worden uitgereikt.

De eerste prijs, gevallen op nummer 31
De vijfde prijs, gevallen op nummer 30
De zevende prijs, gevallen op nummer 16.

Willen de gelukkigen hun lootje even opsturen, dan kan de prijs alsnog op de juiste plaats terecht komen. Geluk gewenst.

WIST U

STROMBUS GIGAS BESCHERMT

Sedert 17 juni 1985 is het verboden om Strombus gigas L., 1758 in de wateren rond Florida te vissen. Zodra u in de territoriale wateren wordt aangetroffen met een schelp van deze populaire soort, ongeacht waar deze gevestigd is, bent u al strafbaar. De maatregel is genomen omdat overbevissing de soort bedreigde. Men hoopt, dat Strombus gigas zich spoedig zal herstellen, zodat na een jaar of vier-vijf de maatregel kan worden in getrokken of verzacht.

SYNONIEMEN-RECORD

Dat verscheidene soorten trots kunnen zijn op het aantal synoniemen, variëteiten en vormen, is wel bekend, maar een aantal van 75 synoniemen voor één soort is toch wel erg veel. Een zo groot aantal vermeldt Walls in zijn boek 'Cone Shells' voor Conus ventricosus Gmelin, 1791 (Conus mediterraneus Hwass in Bruguiere, 1792). Alleen al in het jaar 1847 zag een zekere Nardo kans om 12 soorten te benoemen, die alle als synoniemen van Conus ventricosus worden beschouwd. Andere vruchtbare jaren waren 1882, toen Bucquoy, Dautzenberg en Dollfus 11 variëteiten beschreven, en 1885 in welk jaar Gregorio 9 variëteiten op zijn naam wist te brengen. Is dit een record of weet iemand nog een soort, die deze Conus verslaat?

EETBARE GIFSLAKKEN

Bewoners van de landen in en aan de Indo-pacific eten vrijwel elke slak die zij te pakken kunnen krijgen. Zelfs de giftige conussen. Men zegt, dat wanneer deze gifslakken worden gekookt, zij niet meer giftig zijn maar integendeel zeer smakelijk en onschuldig.

CHINESE WOLHANDKRAB,
EEN LEKKERNIJ

De Chinese wolhandkrab Eriocheir sinensis H.Milne Edwards, veroorzaakt periodiek een plaag in onze binnenwateren en is dan vooral de vissers tot last. De oorzaak van deze incidentele plagen is onbekend. Toen zich rond 1930 in ons land de eerste plaag van deze omstreeks 1912 uit China gekomen krab voordeed, is een onderzoek ingesteld. De conclusie was: ongeschikt voor de consumptie, bestrijding met alle middelen gewenst. Dat de wolhandkrab in Nederland geen aftrek heeft (Zie ook Vita, geleedpotigen 24), betekent evenwel niet dat hij niet smakelijk is. De Chinezen beschouwen hem al eeuwen als een lekkernij. Nog niet zo lang is deze krab nu wel een Nederlands exportprodukt: naar Frankrijk, Engeland en zelfs Canada, waar men zijn smaak waardeert en kennelijk geen problemen heeft met het levend koken van deze dieren.

Een Engelse expeditie heeft gevonden, dat de hoeveelheid kril, de verzamelnaam voor het voedsel van onder andere de baleinwalvissen, om nog onbekende redenen in het Zuidpoolgebied tot een derde van normaal is vermindert. Kril, vooral bestaande uit de garnaaltjes *Euphausia superba* Dana, (zie Vita ,geleedpotigen pp 33-35 en varia maritima pp. 427-428), leeft van plankton en de hoeveelheid daarvan is niet achteruit gegaan. De Britten maken zich over hun ontdekking niet al te ongerust, aldus lezen we in de dagbladen. Men neemt aan dat er een natuurlijke oorzaak is en dat de geringere hoeveelheid kril niets te maken heeft met vervuiling of met overbevissing. Kril wordt namelijk in redelijk grote hoeveelheden gevangen door in het bijzonder Poolse en Russische vissers en wel tot een half miljoen ton per jaar. Misschien zo menen de Engelsen, is er altijd al een schommeling in de hoeveelheid kril geweest, maar weten we dat niet, omdat daarvan nooit een serieuze studie is gemaakt. We kunnen slechts hopen, dat die optimistische veronderstelling waar is. Anders hebben we te maken met de zoveelste bedrieging van de walvissen, die toch al te veel te lijden hebben, omdat enige landen zich niet aan de internationale afspraken over het aantal te vangen dieren houden.

Dat een enquête soms ook nog resultaat kan hebben, bewees het afgelopen congres van BM in Nieuwegein. Deze keer een tweedaags gebeuren, en niet in Den Haag maar wat centraler het land. Wat mij betreft een gelukkige greep. Mensen die wat verder van Den Haag af wonen hebben een betere mogelijkheid om ook eens iets mee te maken. Daarnaast biedt ook het programma wat meer ruimte voor variatie in de gekozen onderwerpen, maar ook meer ruimte tussen de onderdelen van dat programma om contacten te leggen of aan te halen.

Wat dat betreft kan er een pluim op de hoed van het bestuur worden gestoken. Dat een aangekondigde film dan niet door kan gaan is een schoonheidsfoutje en hierbij vergeven. En dat de opkomst van de BM'ers minder was als verwacht kan men het be-

Dhr van Nieulande gaf een demonstratie met de tekenspiegel.

De BM - stand was als vanouds een informatiehoek voor alle BM - activiteiten en vanzelfsprekend ook voor het gehele congresgebeuren.

stuur moeilijk aanrekenen. Dan had iedereen die enquête maar in moeten vullen.

De mogelijkheden zoals die met een tweedaags congres geschapen worden, werden ook benut. Iedereen heeft dat in het mededelingenblad en het congresprogramma kunnen zien. Er was sprake van een afwisseling in onderwerpen in de films en voordrachten, zodat er voor elk wat wils in zat. Een van de voordrachten zal - dat is toegezegd - een vervolg krijgen in de Vita: de - meestal stiefmoederlijk behandelde - nederlandse naaktslakken. Een heel ander onderwerp sneed Dr. E. Gittenberger aan: het belang van literatuur, nomenclatuurregels en dergelijke. Dingen waar elke verzamelaar en niet alleen van schelpen, op een bepaald moment wel mee te maken krijgt. Het was bijna onvermijdelijk dat

hier weer eens de discussie over de introductie van nieuwe namen te voorschijn kwam. Het is nog steeds een feit dat er in allerlei obscure blaadjes nieuwe namen op de proppen komen, zonder een betrouwbare basis. Niet bona-fide handelaren doen daar dan weer hun voordeel mee.

Een heel ander onderwerp sneed de heer F. van Nieulande aan met zijn lezing over recente en fossiele soorten van het strand van Cadzand. Op dat strand zijn recent een zeer groot aantal fossiele soorten aangespoeld, waaronder een groot aantal voor Nederland nieuwe soorten. Het op naam brengen hiervan is een moeizame bezigheid en vereist veel werk in o.a. het vergelijken met bestaande kollekties in België.

Ook het filmaanbod was gevarieerd: van leuke onderwaterbeelden over het

Grote belangstelling trokken vooral ook de exposities van de leden. Tijdens de pauzes was er ruimschoots de gelegenheid om zo'n 30 meter vitrines eens op je gemak te bekijken.

De hier afgebeelde 'gyutaku' fishprints zijn van de hand van Christophe Dewees, die deze unieke techniek van oorspronkelijk japane afkomst wist aan te passen aan zijn verlangen om er niet zoals de Japanners planten maar vissen mee af te 'drukken'. Ze waren voor het eerst in Nederland.

De winnaar onder de exposerende leden werd Rob Walburg, met zijn buitengewoon verzorde expositie van type-soorten van genera en subgenera van de Muricidae. Hij ontvangt hier uit handen van de Dhr Backhuys, namens de jury de BM-wisseltrofee.

leven op een rif met de diversiteit van allerlei vreemde creaturen die daar rondzwemmen, lopen of zich op andere manieren voortbewegen (of juist een vastzittend leven leiden) tot een zeer informatieve film over de zeer gekompliceerde reproductiecyclus van de oorkwal Aurelia aurita.

Maar ook de leden konden weer hun eigen inbreng hebben. Niet alleen met reacties en vragen op de lezingen, maar ook met de inzendingen voor de tentoonstelling. De juryleden, de heren Backhuys, Berkhout en Gittenberger wezen de m.i. terecht winnaar aan: Rob Walburg, met type-exemplaren van genera en subgenera van de Muricidae. Hiermee niets ten nadele van de

andere inzendingen. De twee over de Pectinidae en die over de keverslakken vond ik erg goed. Overigens vertoonde de heer A.v.d.Sman ook dia's van keverslakken die over het algemeen erg mooi waren.

Ook de kunstzinnige visie op de zee en wat daar zoal in leeft ontbrak niet. Een aantal kunstenaars hadden hun werk tentoongesteld, het ene nog mooier als het ander. Opmerkelijk was de veelheid aan technieken: ets, olieverf, airbrush, foto en fishprints, een Amerikaanse variant op de japane Gyutaku techniek. Je keek je ogen uit zo mooi.

Ook de mensen die hun verzameling aan wilden vullen konden hun keus ruimer

dan voorheen bepalen, een vooruitgang met eerdere congressen. Er waren drie handelaren met een zeer gevarieerd aanbod, zowel qua prijzen als qua soorten.

En de rest? Het eten en de borrel vooraf (met kwis, die ondanks de meningsverschillen in groep 2 toch nog -zei het nipt- door die groep gewonnen werd) was gewoon gezellig. Wetenswaardigheden en anecdoten werden uitgewisseld, dit ter leringh ende vermaeck.

Kortom, wat mij betreft voor herhaling vatbaar, ondanks kleine schoonheidsfoutjes. Zij die niet gekomen zijn hadden ongelijk.

Gijs Kronenberg

TENTOONSTELLINGEN

BRACHIOPODEN, VROEGER - NU.

Een ontwikkelingsgeschiedenis van 500 miljoen jaar in voorbeelden.

Tot en met 30 januari is in het Geologisch Museum Heerlen, een tentoonstelling te zien over brachiopoden of armpotigen, een diergroep die sedert 500 miljoen jaren de zeeën bewoont. Een groot aantal fossiele en recente exemplaren is daar te bewonderen. Aan de hand van voorbeelden uit vrijwel elke periode van de geologische geschiedenis is getracht een overzicht te geven van de vormenrijkdom en de variatie in levenswijze van deze dieren. Door middel van foto's en tekeningen worden de bezoekers in de anatomie en verdere levensbijzonderheden van deze diergroep ingewijd. Een boekje met verklarende tekst, foto's en tekeningen is voor f2,50 ter plaatse te koop.

De tentoongestelde exemplaren zijn uit de partikuliere collectie van de heer H. Junqheim uit Erfstadt (BRD). Zij zijn afkomstig uit de Eifel, het Rijngebied, België, Frankrijk, Timor, Spanje, Denemarken, Zweden, Portugal, Zuid-Duitsland en - de recente exemplaren - uit de Middellandse zee, de Verenigde Staten en Australië. Zeer bijzonder zijn de brachiopoden uit Timor die Prof. Dr. Warner in 1911 heeft verzameld.

Het Geologisch Museum Heerlen/Geologisch Bureau is gevestigd Voskuilenweg 131 te Heerlen. Geopend van ma t/m vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur. Feestdagen

gesloten. Toegang gratis.

SNELLIUS II EXPEDITIE

Tot en met 27 april 1986 is in het Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie te Leiden een tentoonstelling te zien over de Snellius II expeditie, die van juli 1984 tot juni 1985 in Indonesië, hoofdzakelijk in het oostelijk deel, is gehouden. Deze expeditie is een initiatief geweest van de Indonesische regering, uitgewerkt door de Nederlandse raad voor Zeeonderzoek, deel uitmakende van de Koninklijke Academie van Wetenschappen en door het Indonesisch Instituut van Wetenschappen. Er is uitgegaan van een vijftal thema's: de geologie van de Badaboog, diepzeeventilatie, pelagische systemen, koraalriffen en riviermondingen. Door middel van foto's, dia's, kaarten, grafieken maar ook verzameld materiaal en onderzoeksinstrumenten wordt een indruk gegeven van wat er zoal bij de expeditie te pas kwam. Ook worden de voorlopige resultaten van het laboratoriumwerk aan boord van het onderzoekschip de Tyro en aan de wal getoond. Op de tentoonstelling zijn boekjes te krijgen met achtergrondinformatie over de expeditie.

Het Rijksmuseum is gevestigd aan de Hooglandse Kerkgracht 17 te Leiden. Het museum is geopend van maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur en op zondag van 14.00 tot 17.00 uur. Op feestdagen gesloten.

In het kader van deze tentoonstelling worden in het museum over verschillende thema's lezingen gehouden: 14 januari 1986 door dr. J.J. Zijlstra over pelagische systemen, 11 februari 1986 door prof. dr. G.J. Boekschoten over koraalriffen en op 18 maart 1986 door dr. P.G.E.F. Augustinus over riviermondingen. Kaarten kunnen gratis worden aangevraagd bij de educatieve dienst van het museum aan bovenstaand adres. (Tel. 071-124741)

FOTOEXPOSITIE STRAND EN ZEE
- Meinard Wolderingh

Vanaf 13 December tot 31 januari 1986 is in het Zeebiologisch Museum de serie "Strand en Zee" een fotocollectie van Meinard Wolderingh (1915-1968) te bezichtigen.

Meinard Wolderingh was een gedreven perfectionist, die uren, ja zelfs dagen aan een opname besteedde om tot een perfect product te komen. Anecdotes verhalen hoe hij in Noorwegen in drie dagen tijd de omgekapte bomen van een heel bos verlegde om tot een verantwoorde compositie te komen.

De foto's, welke op de tentoonstelling te zien zijn getuigen van een eenvoud maar tegelijk van de essentie van het wezenlijke. Of zoals Wolderingh het zelf heeft gezegd: Het cameraoog dwingt ons uit de veelheid van verschijnselen het essentiële te herkennen en te isoleren. Hierin is hij

met de fotoserie "Strand en Zee" volkomen geslaagd.

De foto's van deze tentoonstelling werden ook als portfolio uitgegeven in een oplage van slechts 36 exemplaren. Eveneens op de expositie te zien. Het museum is geopend dagelijks van 10.00 tot 17.00 uur, zondags van 13.00 tot 17.00 uur. Toegang f 2,50 Kinderen, 65+ en BM'ers f 1,00 Elke bezoeker ontvangt een folder met biografie.

7e SPONDYLE FILM FESTIVAL

Op 1 en 2 februari 1986 organiseert de Haagse onderwatersportvereniging Spondyle haar 7e onderwater festival. Het festival biedt aan amateur filmmakers en fotografen de mogelijkheid hun films, foto's en dia's aan het publiek te tonen. In de verschillende categorieën zullen prijzen worden uitgereikt. Ook zal een prijs worden toegekend voor het beste boek op onderwatergebied in 1985.

Gedurende het gehele festival zullen stands en exposities op het gebied van duikmateriaal, biologie, duiken, informatie enz. bezocht kunnen worden; ook BM zal daar met een stand aanwezig zijn.

Het festival wordt gehouden de Sweelinckzaal van het Nederlands Congresgebouw aan het Churchillplein 10 te Den Haag. Op zaterdag 1 februari om 14.00 uur vindt de opening plaats, waarna het festival doorgaat tot 23 uur. Op zondag 2 februari kunt u van 10.00 uur tot 20.00 uur terecht.

LAAGWATER IN DE WEEKENDS

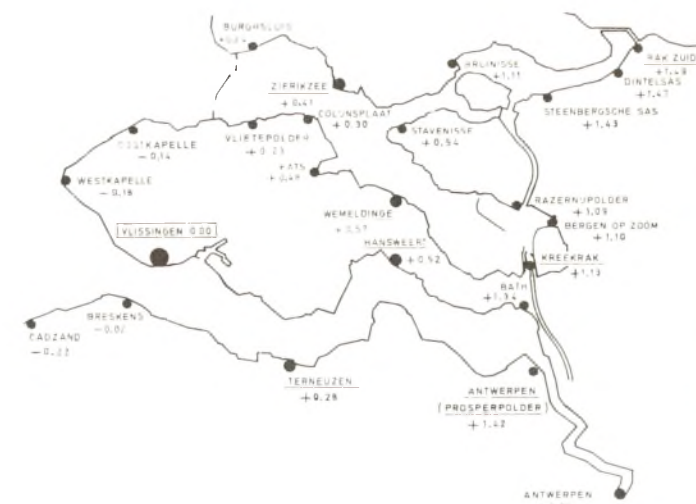
Hierbij treft u de tabellen van de laagwaterstanden van de maanden januari, februari, maart aan. De tijden met een sterretje geven de dagen aan met de lagere waterstanden. Voor de berekening van de laagwaterertijden van de andere kustplaatsen kunt u gebruik maken van nevenstaande kaartjes met de gemiddelde tijdverschillen ten opzichte van HARLINGEN en VLISSINGEN. (- = vroeger, + = later, in uren en minuten.)

Ten opzichte van HOEK VAN HOLLAND gelden:

Petten	+ 5.08
Scheveningen	+ 2.56
IJmuiden	+ 3.40

Gemiddelde tijdverschillen van laagwater met Harlingen.

Gemiddelde tijdverschillen van laagwater met Vlissingen.

Jan 1986	HARLINGEN		Jan 1986	H.VAN HOLLAND		Jan 1986	VLISSINGEN	
11 za	5.25	17.34	11 za	10.53	23.16	11 za	8.43*	21.00
12 zo	6.18	18.20	12 zo	11.43	-	12 zo	9.32*	21.44
18 za	10.14	22.11	18 za	2.07	14.22	18 za	1.17	13.54
19 zo	10.53	22.55	19 zo	2.59	15.43	19 zo	2.14	14.49
25 za	4.28	16.51	25 za	8.26	22.30	25 za	8.03	20.13
26 zo	5.20	17.34	26 zo	8.37	22.55	26 zo	8.42	20.50

Feb /Mrt	HARLINGEN		Feb /Mrt	H.VAN HOLLAND		Feb /Mrt	VLISSINGEN	
1 za	9.18	21.21	1 za	2.25	12.08*	1 za	0.07	12.46*
2 zo	9.55	22.04	2 zo	3.04	13.16*	2 zo	0.52	13.36
8 za	4.24	16.36	8 za	9.51	22.14	8 za	7.48*	20.07
9 zo	5.23	17.26	9 zo	10.41	22.57	9 zo	8.37*	20.50
15 za	8.55	20.56	15 za	0.54	12.30	15 za	12.21	-
16 zo	9.20	21.24	16 zo	1.20	13.25	16 zo	0.27	12.56
22 za	3.04	15.40	22 za	7.26	21.46	22 za	7.03	19.17
23 zo	4.12	16.32	23 zo	7.47	22.28	23 zo	7.44	19.54
1 za	8.25	20.32*	1 za	1.18	10.52*	1 za	11.41*	23.46
2 zo	8.55	21.07*	2 zo	1.57	11.46*	2 zo	12.22*	-
8 za	3.12	15.27	8 za	8.47	21.30	8 za	6.49	19.12
9 zo	4.18*	16.24	9 zo	9.48	22.00	9 zo	7.39*	19.55
15 za	7.47	19.56*	15 za	1.19	13.30	15 za	11.11*	23.16
16 zo	8.11	20.21	16 zo	0.56	13.33	16 zo	11.38	23.44
22 za	1.05	13.43	22 za	6.13	20.28	22 za	5.33	18.02
23 zo	2.35	15.04	23 zo	6.58	21.27	23 zo	6.32	18.49
29 za	7.28*	19.41*	29 za	0.14	9.43*	29 za	10.35*	22.45*
30 zo	8.01*	20.18*	30 zo	0.55	10.32*	30 zo	11.16*	23.27*

LITERATUUR IN HET KORT

ECOLOGICAL ENCYCLOPEDIA OF THE MARINE ANIMALS OF THE INDO-PACIFIC

- Dr Shohei Shirai

Vol I Vertebrata (mammals, reptile, fishes)

Vol II Invertebrata (1)(shells, squids, octopuses)

Vol III Invertebrata (2)(corals, starfishes, crabs, lobsters, sponges, worms, seasquirts)

Een prachtig uitgevoerde kleurenfolder kwam ons wel onder ogen, een verzoek om een exemplaar ter inzage aan de uitgever werd niet gehonoreerd. Het ziet er veelbelovend uit. In deel I komen 10 soorten zoogdieren, 10 reptielen en 900 vissen aan bod. Deel II geeft afbeeldingen en beschrijvingen van niet minder dan 2000 soorten weekdieren (1600 Gastropoda, 300 Bivalvia, 20 Nudibranchia en 30 Cephalopoda). Deel III is gewijd aan

Crustacea(200), Echinodermata (80), Coelenterata (500), Annelida (10), Platyhelminthes (5), Tentaculata (5), en Porifera (10).

Alle delen kosten US \$58.80 excl.

6 dollar verzendkosten per deel.

Uitg. Shin Nippon Kyoiku Tosho Co., Ltd, Tokyo, Japan.

SEASHELLS OF EAST AFRICA, Spider and Wingshells.

- Fred Pinn.

Als ik in het buitenland ben kan ik het nooit nalaten om een boekhandel binnen te lopen en te vragen of er ook een boek is over het zeeleven in de naaste omgeving. Zo ook, maar helaas te vergeefs in Mombassa, Kenia. Het is dan des te merkwaardiger, wanneer je in een souvenirwinkel van een hotel toch een schelpenboekje ontdekt. Dit al uit 1977 daterende boekje bevat slechts 40 bladzijden. Na een korte introductie is het boekje uit-

sluitend gevuld met Strombus- en Lam bissoorten. Goede foto's, soms ook van het dier, dat wel, maar alleen vergezeld van de naam van de soort. De prijs is £1,25; de uitgever Rex Colings in Londen. Helaas kan ik u niet vertellen of het boekje ook nog elders dan in een souvenirwinkel te krijgen is.

LES MARGINELLIDAE DE L'ÉOCÈNE MOYEN DU BASSIN DE NANTES ET DU COTENTIN (FRANCE)

- J. Le Renard Plaisir en F.A.D. van Nieulande.

Het gaat hier om het eerste nummer van Vol.22 van de Mededelingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie, dat met 70 bladzijden geheel is gewijd aan de fossiele Marginellidae in de midden-eocene afzettingen van West-Frankrijk. Verschillende nieuwe soorten worden geïntroduceerd. Het geheel is ruim geïllustreerd.

U kunt proberen of u een los exemplaar kunt bemachtigen bij de uitgever van dit blad: E.J.Brill/dr.W. Backhuys te Leiden, of u kunt lid worden van de werkgroep: Secr. Klimroos 35, 2317 GD LEIDEN tegen een jaarcontributie van f 42,50

ELASMOBRANCH TEETH FROM THE DONGEN FORMATION (EOCENE) IN THE NETHERLANDS

- T.J. Bor

Ook dit artikel beslaat een heel nummer van de hiervoor genoemde mededelingen en wel het tweede nummer van Vol.22. Het is geheel gewijd aan de fossiele tanden van haaien en roggen.

Deze zijn afkomstig van een drietal spoelboringen van de NAM in Noordoost Nederland. Uitgebreide beschrijvingen en veel afbeeldingen. Voor gegevens over de eventuele verkrijgbaarheid van dit geschrift verwijzen wij u naar hetgeen daarover hiervoor bij de Marginellidae is gezegd.

PERIODIEKEN

Indien u voor eigen gebruik over een van onderstaande artikelen wenst te beschikken, kunt u ons vragen daarvan een fotokopie te maken. De kosten van de kopieën en van de verzending moeten wij u in rekening brengen. Op basis van het aantal kopieën bedragen die kosten:
f 1,50 voor 1 of 2 kopieën,
f 3,- voor 3 t/m 7 kopieën
f 0,40 per kopie voor 8 of meer.
U kunt de door u gewenste kopieën aanvragen door het verschuldigde bedrag over te schrijven op giro no. 606100 t.n.v. Stichting Biologia Maritima, Den Haag, onder vermelding van het gewenste.

La Conchiglia jrg. XVII (194/195).

Tom Pain: The Genus Japellion Dall, 1916 (Prosobranchia, Buccinidae) (4pp)

La Conchiglia jrg. XVII (198/199).

Danker L.N. Vink: The Conidae of the W. Atlantic. (8 pp)

Correspondentieblad NMV no. 226.

R.H. de Bruyne, A. de Graaf en D.F. Hoeksema: Over de marine mollusken in het schelpengruis van het strand bij Ouddorp (Goeree-Overflakkee, Zuid-Holland), met onder meer een beschrijving van de methoden en vondsten van de heer W.F.A. Guilonard. (7 pp)

Gloria Maris Vol. 24 Nr. 7.

J. Kruyniers: Mitridae (Algemene inleiding en begin van een alfabetische soortenlijst - ABYS/AMAN-; geen afbeeldingen) (15 pp)

Informativo SBM nrs 47, 48, 49.

Osmar Domeneschi: Psammobiidos Brasileiros. (12 pp)

The Veliger

James H. McLean: The Archaeogastropod Family Addisoniidae Dall, 1882: Life, Habit and Review of Species. (10 pp)

Venus Vol. 44(3)

Roland Houart: Report on Muricidae (Gastropoda) Recently Dredged in the South-Western Indian Ocean - I Description of Eight New Species. (12 pp)

Xenophora no. 28

G. Richard: Conidae de Polynésie Française (III), tevens slot. (12 pp)

Xenophora no. 29

Roland Houart: Gros plan sur les Naquetia (Subgenus van Chicoreus). (7 pp)

LANDELIJKE KONTAKTEN

Bij onderstaande adressen kunt u terecht met vragen betreffende literatuur, determinaties e.d. met betrekking tot de genoemde groep.

CYPRAEIDAE - F. van der Vlag, Vlagtweddestraat 11, 9545 TA Boertange, 05993-54330

MURICIDAE - Rob Walburg, Pieter Langendijkstr. 66, 2533 IL Den Haag, 070-891932

NOORDZEE - Jeroen Goud, Voorplecht 104, 1186 WS Amstelveen, 020-437247

OLIVIDAE - Ron Voskuil, Houthaak 2^b 2611 LE Delft, 015-132590

PECTINIDAE - Henk Dijkstra, Gravinne-

weg 12, 8604 CA Sneek, 05150-15062
STROMBIDAE - Gijs Kronenberg, Havenstraat 7, 5611 VE Eindhoven, 040-124902

VENERIDAE - Frank Sloof, Ridderspoorweg 254, 2565 AS Den Haag, 070-258582

XENOPHORIDAE - Gijs Kronenberg

ZOEKERTJES

GEVRAAGD: Strombus taurus en andere Strombidae of preparaten, ruilen voor Strombus goliath. Tevens Cypraea's gevraagd, ook voor ruil.

F. vd. Vlag, Vlagtweddestraat 11, 9545 TA Bourtange, Tel. 05993-54330

WIE kan mij aan, in redelijke staat verkerende, boeken op schelpengebied helpen, zoals fuilguides e.d.? Aanbiedingen gaarne aan E. Blanken, Snackertstraat 2, 2865 AK AMMERSTOL Tel. 01825-3061 na 18.00 uur.

TE KOOP: WILL/WETZLAR Studiemicroscoop, met monoculaire, schuine, verwisselbare tubus, 360° draaibaar, drievoudige revolver; grote rechthoekige tafel, kogelgelagerd, scherpstelling door objecttafel; grijs statief. Condensor met irisdiaphragma en filterhouder, spiegel en verwisselbare insteeklamp. Optiek: Achromat. objectieven 10x en 40x; Oculairen 5x en 10x. IN STAAT VAN NIEUW. Vraagprijs f 350,- (excl. verzendkosten). Indien binnen een week geen bericht, dan reeds verkocht.

J.F.M. Klasen, Geerveld 9, 4623 TH BERGEN OP ZOOM, Tel. 01640-55783 (na 19.00 uur)

ZEEBIOLOGISCH MUSEUM

Dr. Lelykade 39 2583 CL Den Haag Tel 070 - 50 25 28 Giro 624400

Aanbiedingslijst 13

Bestellingen die ons voor 1 februari bereiken genieten 10 % korting. De bestellingen worden onder rembours uitgevoerd. Wij leveren alle schelpen met een etiket met alle gegevens.

CONIDAE	410	<i>Conus augur</i> Solander	48 mm	f	95,-	
	411	<i>Conus acutangulus</i> Lamarck	v.a. 20 mm	f	17,50	20,-
	412	<i>Conus eximius</i> Reeve	30 mm	f	20,-	25,-
	413	<i>Conus monachus</i> L.	v.a. 50 mm	f	6,50	10,-
	414	<i>Conus terebra</i> Born	55 mm	f	7,50	9,50
	415	<i>Conus phuketensis</i> Da Motta	63 mm	f	450,-	
	416	<i>Conus capitaneus</i> Fulton	25 mm	f	75,-	
	417	<i>Conus hyaena</i> Hwass	45 mm	f	25,-	
CYPRAEIDAE	418	<i>Cypraea diluculum</i> Reeve	26 mm	f	9,50	
	419	<i>Cypraea beckii</i> Gaskoin	11 mm	f	65,-	
	420	<i>Cypraea pyriformis</i> Gray	v.a. 27 mm	f	65,-	85,-
	421	<i>Cypraea tessellata</i> Swainson	29 mm	f	175,-	
Ovulidae	422	<i>Phenacovolva birostris</i> (L.)	v.a. 30 mm	f	15,-	17,50
TEREBRIDAE	423	<i>Terebra cingula</i> Kiener	65 mm	f	12,50	
	424	<i>Terebra duplicata</i> L.	80 mm	f	5,-	7,50
	425	<i>Terebra monilis</i> Quoy	65 mm	f	9,50	
EPITONIIDAE	426	<i>Epitonium pallasi</i> Kiener	32 mm	f	27,50	
	427	<i>Epitonium scalare</i> (L.)	v.a. 50 mm	f	25,-	35,-
STROMBIDAE	428	<i>Strombus latissimus</i> L.	140 mm	f	15,-	
	429	<i>Strombus succintus</i> L. met operc.	55 mm	f	6,50	
	430	<i>Terebellum terebellum</i> (L.)	45 mm	f	4,50	
TRIVIIDAE	431	<i>Trivia ovulata</i> (Lamarck)	18 mm	f	4,50	
	432	<i>Trivia aperta</i> (Swainson)	18 mm	f	4,50	
OLIVIDAE	433	<i>Oliva tremulina</i> Lamarck	45 mm	f	5,-	
	434	<i>Oliva vidua</i> Röding	55 mm	f	4,50	
VOLUTIDAE	435	<i>Harpulina arausiaca</i> (Lightfoot)	75 mm	f	275,-	
MARGINELLIDAE	436	<i>Marginella angustata</i> Sowerby	25 mm	f	3,50	
	437	<i>Afrivoluta pringlei</i> Tomlin	95 mm	f	95,-	
MURICIDAE	438	<i>Murex palmarosae</i> Lamarck	95 mm	f	75,-	
CYMATIIDAE	439	<i>Cymatium pileare</i> L.	70 mm	f	3,-	
	440	<i>Charonia powelli</i> Cotton	70 mm	f	17,50	20,-
CARDIIDAE	441	<i>Laevicardium antennatum</i> Sowerby	45 mm	f	22,50	